

KL 101: Livssyn, ungdomskultur og apologetikk

Prosjektoppgave om

Lady Gaga og postmodernisme

Hanne Marie Kolden, April 2010

Mediehøgskolen Gimlekollen

Innhold

1. Innledning

1.1 Bakgrunn.....3

1.2 Problemstilling.....3

2. Relevant teori

2.1 Hva er et livssyn?.....4

2.2 Postmodernisme.....5

3. Analyse av Lady Gaga og sangen «Born this way»

3.1 Kort historikk om Lady Gaga.....6

3.2 Sentrale budskap hos Lady Gaga.....7

3.2.1. «A different lover is not a sin».....7

3.2.2. «Don´t be a drag, just be a queen».....7

3.2.3. «We´re all born superstars».....8

3.2.4. «Love yourself».....8

3.3 Livssyn.....9

3.3.1. Virkelighetsoppfatning.....9

3.3.2. Menneskesyn.....11

3.3.3. Verdioppfatning.....11

4. Avslutning

4.1 Konklusjon.....12

4.2 Hva så?.....12

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Lady Gaga har både sjokkert og gledet verden med sine eksentriske kostymer, kontroversielle performancer og musikkvideoer. Vi har lenge sett artister som tøyer grenser, men Lady Gaga overgår de fleste. Mens andre kvinnelige artister går kledd i korte skjørt og store utringninger, kler Lady Gaga seg i kjole av såpebobler eller kjøtt og sminker seg som et skjelett.

Hun har på rekordtid blitt en av verdens mestselgende og mest populære artister. Hun har mange fans verden over, fra folk som liker musikken hennes, folk som liker at hun er litt anderledes til fans som nærmest forguder henne. Grunnen til at jeg synes artisten er interessant å studere er det at hun er så kontroversiell kombinert med at hun er så populær. Men det som gjør det enda mer interessant er at hun er en artist som mener at hun har et budskap å komme med.

1.2 Problemstilling

Jeg vil se nærmere på hva som er Lady Gagas budskap og hvilke livssyn disse budskapene representerer. Jeg vil se på artisten generelt, men jeg vil bruke hennes siste sang «Born this way» som eksempel. Jeg vil komme litt innom musikkvideoen til «Born this way» men vil ha hovedfokus på sangteksten. Min problemstilling er «*Hvilke budskap formidler artisten Lady Gaga, med sangen «Born this way» som eksempel og hvilke livssyn synes å være dominerende i sangen og hos artisten generelt?*»

2. RELEVANT TEORI

2.1 *Hva er et livssyn?*

Begrepet livssyn henger sammen med begrepene religion og ideologi, men skiller seg også fra disse. Ideologier er først og fremst politiske idésystem. Religion er tro på oversanselige makter, har ofte hellige skrifter og foregår ofte i mer eller mindre organiserte former (Aadnanes 2002:12), mens livssyn ikke nødvendigvis inneholder disse aspektene. Det trenger f.eks. Ikke å innebære en tro på noe overnaturlig. Livssynsforsker Per M. Aadnanes har satt opp fem punkter i sin definisjon av begrepet. Det viktigste er at et livssyn er «synsmåtar og oppfatningar i tilknytning til såkalla livsspørsmål¹» og at de fleste synsmåtene kan plasseres under kategoriene «røyndomsoppfatning, menneskesyn og verdioppfatning» (Aadnanes 2002:19).²

Livssyn er noe personlig og det emosjonelle er en viktig del. Livssyn representerer ens dypeste engasjement og blir en del av ens identitet (Aadnanes 2002:15-16). James W. Sire definerer livssyn (worldview på engelsk) som «a commitment, a fundamental orientation of the heart that can be expressed by a story or in a set of presuppositions...» (Sire 2004:17).

Både Sire og Aadnanes mener at alle mennesker har et livssyn selv om det er stor forskjell i forhold til hvor gjennomtenkt og reflektert livssynet er. Sire mener at når vi svarer på spørsmål som «hvor kommer jeg fra?» eller et enkelt spørsmål som «hvor la jeg klokken min?» så tenker vi ut fra et rammeverk. Men han mener at livssynet vårt kan være både bevisst eller ubevisst, konsistent eller inkonsistent (Sire 2004:17).

2.2 *Postmodernisme*

Postmodernisme er en oppløsning av modernismen. I modernismen var troen på fremskrittet stort. Man hadde «avskaffet» Gud og mente at mennesket ved hjelp av vitenskap kunne gjøre alt. Men det viste seg etter hvert at vitenskapen ikke kunne redde verden, spesielt var de to verdenskrigene et bevis på dette. De to krigene viste at mennesket ikke lærer av historien og at vi er istand til å ødelegge hverandre mer enn vi er istand til å skape det perfekte samfunn. Fattigdom, miljøkriser, atombomber og mislykkede ideologier gjorde at folk mistet tilliten til det moderne og søkte etter alternative forklaringer på livet (Cook, 1999:20).

---

¹Eksempel på livsspørsmål er «om det finst objektive normer og verdier mennesket bør bøya seg for» og «om det finst ein «åndeleg» eller «guddommeleg» røyndom bak den røydommen sansane våre oppfatter» (Aadnanes 2002:14).

²Margunn S. Dahle har også lagt til kategorien «tro», som i «behov for mening og forankring av tillit» (Dahle, 2004).

Men de fleste søkte ikke tilbake til den kristne troen, som hadde vært det mest dominerende livssynet frem til modernismen. Man ble heller skeptisk til at det finnes noen absolutte sannheter. Man mistet troen på metafortellinger og troen på at det finnes én sannhet. Istedenfor å lete etter én sannhet, ble hver enkelt subjektive syn på livet det som gjelder. Siden det ikke finnes noen absolutte sannheter må en gjerne prøve ulike ting for å finne ut hva som er «sant for deg». Det har derfor oppstått en ny åpenhet for det åndelige. Man blander gjerne sammen noe åndelig med en ellers materialistisk livsstil. Åpenheten for det åndelige betyr ikke at man forventer å komme frem til et absolutt svar, men man kan blande sammen ulike elementer fra ulike livssyn og religioner og skape sitt eget livssyn ut fra hva en opplever som sant og ekte. «Sannhet er hva hver enkelt opplever som ekte» (Cook, 1999:31).

Postmodernismen har en pragmatisk tro, den er opptatt av hva som *virker!* Tanker og idéer er ikke viktig, det som er viktig er at noe skjer! Det handler om hva som gir effekt. Dette gjør at tiden vi lever i preges av individualisme. Verden dreier for mange rundt seg selv og en er opptatt av å få tilfredsstilt sine behov. I postmodernismen er det viktig å leve mest mulig her og nå. Dette fører ofte til hedonisme, som vil si å kun leve for nytelse, søke materielle gode og å søke mot sterke opplevelser (Cook, 1999:29). Det å søke mot størst mulig lykke hele tiden viser seg i relasjoner. Hvis en ikke får det en ønsker i et forhold, går en over til neste (Cook, 1999:34).

I postmodernismen er image svært viktig. Det visuelle blir generelt mer og mer viktig. Gjennom media bombarderes vi av bilder og reklamen viser oss hva vi «må ha» og hvordan vi bør se ut. Det kropps- og motefikserte samfunnet sier oss at om ikke utseende er alt, så er det i alle fall svært viktig! Men det handler ikke bare om å se flott ut, image i postmodernismen handler også om å være fri til å bryte andres forventninger og sjokkere³. I postmodernismen vil en ikke bare være en i mengden, en vil skille seg ut. Det dreier seg ikke å finne en stabil personlighet, men det dreier seg om å skape sitt eget image (Cook 1999:26). Det å skape seg selv har røtter i eksistensialismen⁴. Eksistensialismen sier at vi skaper oss selv gjennom det vi gjør og at «Jeget» er en *aktivitet*. Postmodernismen sier at vi bare er det vi beskriver oss selv som gjennom språket vi bruker (Sire 2004:225). I postmodernismen mener man at språket har stor makt. Alt vi vet, vet vi gjennom språklige strukturer, og dermed skaper vi sannhet gjennom det vi sier (Sire 2004:221). Engedal trekker frem vanskeligheten med å fastholde en uforanderlig personlig identitet i samfunnet vårt i dag som preges av hastige endringer, hvis en ikke har en fast kilde å bygge sin identitet på (Engedal

---

³NRKs program «Nasjonalgalleriet» 18.04.11 handlet bl.a. om at det er «pop å være rar». Her vises klipp av eksentriske artister som Rihanna, Kate Perry og ikke minst Lady Gaga selv og siden Lady Gaga ble kåret til årets moteikon av en av verdens viktigste moteinstitusjoner «Counsel of fashion designers of America» <http://www.nrk.no/nett-tv/indeks/260417/> tid:09:47

⁴Kapittel 6 i «*The Universe Next Door*» (2004) handler om eksistensialismen.

1996:114). Når det gjelder det å skape sitt eget image, ser vi aktualiteten av det gjennom det sosiale medier som er blitt så populært de siste årene. På facebook, twitter og blogger legger vi ut bilder og skriver om oss selv slik vi ønsker å bli oppfattet av andre, vi skaper vårt image gjennom bilder og gjennom det vi sier om oss selv.

3 ANALYSE LADY GAGA OG SANGEN «BORN THIS WAY»

3.1 Kort historikk om Lady Gaga

Lady Gagas egentlige navn er Stefani Joanne Angelina Germanotta. Hun ble født i New York, 28. Mars 1986. Hun vokste opp med sine amerikansk-italienske foreldre Joseph og Cynthia Germanotta. Hun lærte å spille piano da hun var fire år og drev med musikk hele barndommen. Da hun var 18 år begynte hun på New York University's prestisjetunge Tisch School of the Arts. Hun gikk der i et og et halvt år før hun sluttet for å fokusere på musikken. Hun opptrådte i barer og for å tjene litt ekstra penger jobbet hun også som stripper. Hun prøvde også narkotika og eksperimenterte seksuelt med andre jenter i denne perioden. Hun fikk et tilbud fra et plateselskap, men ble dumpet noen måneder senere. Etter en liten depresjon valgte hun å reise seg igjen og ble for alvor opptatt av å gjøre karriere av musikken. Hun valgte artistnavnet Lady Gaga, inspirert av Queens låt «Radio GaGa» og hun dannet et sanggruppe sammen med artisten «Lady Starlight». Disse to lagde show bl.a. sammen med strippere og transvestitter. Lady Gaga gav ut sitt første album «The Fame» i 2008. Hun slo ikke gjennom med en gang, men én gruppe likte henne svært godt. De homofile. Hun begynte derfor å turnere rundt på homsebarer og utviklet et image inspirert av «drag queens». Så brakte det løs! Hun dro til London og overrasket alle med sine kostymer og kontroversielle replikker. Hun visste godt hvordan hun skulle tiltrekke seg medias oppmerksomhet og låtene «Just Dance», «Poker Face» og «Paparazzi» ble store hits. Noen av hennes senere nr.1 hits er «Bad romance» og «Telephone» som hun gjorde sammen med Beyoncé (Smash Hits). I februar 2011 slapp hun singelen «Born this way». Platen «Born This Way» kommer i mai 2011. I midten av april 2011 slapp hun singelen «Judas»⁵.

---

⁵Denne singelen handler om Judas Iskariot og hadde vært veldig interessant å se på med livssynsperspektivet. Hadde den kommet ut litt tidligere kunne den hatt en stor plass i denne oppgaven, men siden den kom ut så sent i forhold til oppgaveskrivingen har jeg sett meg nødt til å ikke ha fokus på den her.

3.2 Sentrale budskap hos Lady Gaga

Lady Gaga er en artist som vil noe. Hun mener selv at hun har viktige budskap å komme med. Hennes budskap kommer frem gjennom alt hun gjør, både måten hun kler seg på, hva hun sier i intervjuer, i musikkvideoer og i sangtekster. Når det gjelder sanger er det én sang hvor hennes budskap kommer spesielt tydelig frem. Det er sangen «Born This Way». Jeg vil derfor videre komme inn på ulike budskap hos artisten og trekke frem eksempler fra denne sangen.

3.2.1 «A different lover is not a sin»

Lady Gaga er kjent for å kjempe for de homofiles rettigheter.⁶ Det var på homsebarene i New York hun først slo gjennom som artist og sangen Born This Way blir sakt å være en hyllest til hennes homofile fans. Hun synger: «No matter gay, straight or bi, lesbian, transgendered life, i´m on the right track baby, I was born to survive». Hun protesterer i denne sangen mot dem som mener at det er galt å være homofil, lesbisk bifil eller transkjønnet. At dette ikke er noen «synd» er et av hennes hovedbudskap⁷. Seksuell frihet er et viktig tema i mange av Lady Gagas øvrige sanger og musikkvideoer. Seksuell frigjøring handler ikke bare om hvilken seksuelle legning man har, men det har også å gjøre med syn på kjærlighet, sex og forpliktelser. Lady Gaga representerer et syn på seksualitet hvor forpliktelser ikke er viktig og hvor det viktigste er å få sine behov tilfredsstilt her og nå. Det ser vi bl.a. i mange av hennes øvrige sangtekster og musikkvideoer.

3.2.2 «Don´t be a drag, just be a queen»

I sangen Born This Way blir strofen «Don´t be a drag, just be a queen» repetert noen ganger. Det er en strofe som hovedsaklig går ut til de transkjønnede. Som nevnt opptrådte Lady Gaga mye sammen med transkjønnede før hun slo gjennom som artist⁸. I en periode var det spekulasjoner rundt om Lady Gaga egentlig var en mann som hadde skiftet skjønn og om hun har både har mannlige og kvinnelige kjønnsorganer. Ryktene ble avkreftet, men hun var selv med på spøken. Siden hun selv følte seg som en «freak» da hun var ung, synes hun å identifisere seg med transkjønnede selv om hun ikke er en selv. Lady Gaga elsker selv å kle seg ut i skrikende kostymer og hun hyller andre som også liker det, menn som kvinner. Med strofen «don´t be a drag, just be a queen» virker det som om hun mener hun at menn som kler seg i dameklær ikke bør få stempelet «dragqueen» men at den mindre flatterende betegnelsen «drag» bør kuttes ut og at de bør seg på seg selv som en «queen».

---

⁶Lady Gaga marches for gay rights (21.09.10)

http://www.starpulse.com/news/index.php/2010/09/21/lady_gaga_marches_for_gay_rights

⁷Nylig ble det kjent at Lady Gaga skal være gudmor for Elton John og hans ektemanns sønn som de har fått gjennom bruk av surrogatmor. Gjennom dette viser Lady Gaga at hun støtter at homofile par får barn.

<http://www.tv2underholdning.no/gkn/derfor-valgte-han-lady-gaga-som-gudmor-til-sin-soenn-3476510.html>

⁸Sml. 3.1

3.2.3 «We´re all born superstars!»

Lady Gaga ville bli en stjerne siden hun var ung⁹. Det noe selvbiografiske første verset går slik: «My mama told me when I was young, we're all born superstars. She rolled my hair, put my lipstick on. In the glass of her boudoir». Det å sminke seg og kle seg ut var noe hun likte helt fra hun var ung. Det første albumet hennes heter «The Fame». I et intervju¹⁰ sier hun at bakgrunnen for denne tittelen er at hun mener at alle fortjener å være en stjerne. Men det å være en stjerne handler for henne ikke bare om berømmelse slik vi tenker det, men det handler om en måte å se seg selv på. Hun kaller det «Pennyless fame» og «cameraless fame». Hun sier at «The stereotypical ideas that we have about fame is not what I write about in my album. The album is about me, about passion and a sense of humor in pop-culture, and how to use it in your own life». Hennes ønske er at alle skal kunne kle seg slik de vil, se på seg selv som en stjerne og skape sitt eget image, noe som er typisk postmoderne¹¹. Det å ha humor i forhold til kulturen og seg selv og det å se seg selv litt på avstand er også typisk postmoderne (Cook 1999:26).

3.2.4 «Love yourself»

Vi kan summere opp Lady Gagas budskap i det å elske seg selv og det å være seg selv. Hun synger “Don´t hide yourself in regret, just love yourself and your set”. Mange unge mennesker føler at de ikke er vakre nok. I en verden hvor image er så viktig føler mange at de ikke strekker til på dette området. Det kan virke som om Lady Gaga sender ut litt tvetydige budskap når hun både sier at folk må være seg selv, samtidig som hun selv er så ekstremt opptatt av sitt eget image. Men i et nylig intervju i motebladet «Harper´s bazaar» sier Lady Gaga at hun aldri har og aldri vil foreta plastiske operasjoner. Hun mener at popstjerner som gjør dette promoterer usikkerhet¹². I stedet for å ta plastiske operasjoner for å se vakrere ut, har hun derimot den siste tiden vært iført skarpe implantater i ansiktet og på skuldrene¹³. Hun kaller dette «body modifications» og sier at hun gjør dette for kunstens skyld. Lady Gagas budskap er altså at man bør være fornøyd med sitt eget utseende, men at man også må være fri til å skape sitt eget image.

Lady Gagas eksentriske klesstil er langt fra typisk pen, og ved å kle seg slik sender hun ut et

⁹Sml. 3.1

¹⁰«Lady GaGa's interview in Singapore" (06.01.10) http://www.youtube.com/watch?v=SOynq06e_CQ, i slutten av klippet (funnet 16.04.11). På wikipedia står det at albumet «The Fame» handler om «hvordan hvem som helst kan føle seg berømt», se http://no.wikipedia.org/wiki/Lady_Gaga

¹¹Sml. 2.2

¹²«Lady Gaga- the interview» (13.04.11) <http://www.harpersbazaar.com/magazine/feature-articles/lady-gaga-interview?click=pp>

¹³Se bildet s.8

budskap om at det «stygge» også kan være vakkert på sin måte. I musikkvideoen «Born this way» kler hun seg ut som en alien og hun er malt som en hodeskalle. Det er ikke et særlig vakkert syn, men gjennom å kle seg slik gjør hun at forskjellige mennesker skal kunne identifisere seg med henne, spesielt de som føler seg litt utenfor. Lady Gaga kaller seg selv «mother monster» og hun kaller sine fans for sine små monstre. Gjennom å veksle mellom det fine og det stygge tror jeg hun prøver å viske ut skille mellom det som er fint og det som er stykt. Vi kan finne dette igjen i det postmoderne synet på kunst. Postmoderne kunstnere eksperimenterte med hva som kunne kalles kunst og de ble fascinert av det som ikke nødvendigvis var vakkert¹⁴. Lady Gaga har en tydelig lidenskap for kunst i tillegg til lidenskapen for musikken.

3.3 Livssyn

Jeg vil nå se på ulike livssynselementer som bl.a. kommer frem i Lady Gaga budskap i «Born this way» og hos artisten generelt. Når jeg skal finne spor av livssyn, vil jeg ta utgangspunkt i Aadnanes sine tre kategorier: virkelighetsoppfatning, menneskesyn og verdioppfatning¹⁵.

3.3.1 Virkelighetsoppfatning

Virkelighetsoppfatning har bl.a. å gjøre med om man tror at det finnes noe utenfor den verden vi kan se. Lady Gaga synger om Gud i sangen «Born this way». Hun synger at «He made you perfect» og «Im beautiful in my way, cause God makes no mistakes». Det ser her ut som om hun har en tro på Gud som skaper. Men hvis en ser på det hun har gjort tidligere i karrieren, resten av sangen «Born this way» og musikkvideoen til denne sangen, så ser vi at hun har langt fra et kristent livssyn. Det at hun likevel synger om Gud på denne måten kan ha flere grunner. Det ene er at noe av det som kjennetegner det postmoderne livssyn er at man blander sammen elementer fra ulike religioner og livssyn og de ulike elementene trenger ikke nødvendigvis å skape et helhetlig og gjennomført livssyn. En kan blande sammen motstridende elementer. Dette viser seg tydelig ved at selv om hun synger om Gud i teksten mens musikkvideoen handler om romvesener. I videoen er hun et romvesen som føder et annet romvesen. Et annet aspekt er det at hun er amerikaner og i det amerikanske samfunnet står kristendommen sterk som tradisjon. Hun ønsker nok å ta utgangspunkt i kristendommen og si hva hennes tolkning av kristendommen er. Som kristne kan vi tenke at hun har rett i det at Gud har skapt oss og at han ikke har gjort noen «feil» når han skapte oss og det er også rett i et kristent livssyn. Men aspektet med syndefallet og det at Gud har gitt oss leveregler som er gode for oss er utelukket i Gagas livssyn. I postmodernismen er språket viktig og gjennom språket har vi makt. Når Lady Gaga synger om «Gud» kan hun legge hva hun vil i dette begrepet og

---

¹⁴F.eks. Det kjente urinalet til Marcel Duchamp som han stilte ut på en kunstutstilling.

¹⁵Sml. 2.1

hun kan omforme begrepet. Det virker som om hun bruker alle midler for å frem budskapet om at alle må være fri til å være den man vil. Om det hun synger om Gud bare er en gimmick og et middel for å få frem sitt budskap eller om hun virkelig tror at vi er skapt av Gud er ikke lett å si noe om, men vi kan i alle fall slå fast at sammenblandingen av element fra flere livssyn viser oss et postmoderne livssyn.

Det er nemlig ikke bare fra kristent livssyn vi kan finne spor fra. I et intervju hvor hun snakker om implantatene hun har satt inn i kroppen, sier hun først at implantatene ikke er noe hun selv har satt inn, men at det er hennes egne bein som har vokst ut. Hun sier at "They've always been inside of me, but I have been waiting for the right time to reveal to the universe who I truly am."¹⁶ Hun innrømmer senere i intervjuet at hun selv har satt inn implantatene, men det hun sier i dette sitatet er interessant. Måten hun snakker på her gir assosiasjoner til New Age. Ifølge New Age skal det komme en ny tidsalder og mennesket skal nå en ny og høyere bevissthet (Sire 2004:166). Vi ser også en tydelig inspirasjon fra New Age i musikkvideoen til «Born this way».

Introen til videoen er tydelig inspirert av science fiction-sjangeren som igjen er inspirert av New Age (Sire 2004:174). Hun snakker her om en fødsel av en ny rase, en rase innen menneskeheten som er uendelig, som ikke har noen fordommer, ikke dømmer og som har grenseløs frihet. Hvor viktig denne flørtingen med New Age er vet vi ikke, men det er i alle fall noe det er verdt å legge merke til.

3.3.2 Menneskesyn

Lady Gaga har et menneskesyn som sier at alle mennesker har en verdi. Hun begrunner denne verdien i at vi er skapt av Gud, men som sakt så legger hun sin egen mening i begrepet «Gud». Om hun har en tro på den kristne Gud som skaper eller om hun bruker begrepet «Gud» bare for å fremme sitt budskap om total frihet for mennesker kan vi ikke si helt sikkert.

Hvis vi går inn på det som har med kjønnsidentitet å gjøre, så kan det virke motstridende at hun mener at vi skal elske den vi er, samtidig som hun hyller dem som forandrer på noe av det mest grunnleggende ved vår identitet, nemlig hvilket kjønn vi er. Vi kan spørre oss selv hva hun mener med «born this way» i denne sammenhengen. Vi finner svaret i det postmoderne synet på identitet som går mer og mer i retning av at vi skaper oss selv, til og med når det gjelder hvilket kjønn vi skal være. I intervjuet i «Harperbs basaar» som jeg tidligere har referert til¹⁷ sier Lady Gaga noe som gir en pekepinn på hva hun mener med å være «born this way». Her forteller hun nemlig om Rico,

¹⁶«Lady Gaga – the interview» (13.04.11) <http://www.harpersbazaar.com/magazine/feature-articles/lady-gaga-interview>

¹⁷Se 3.2.4

en mann hun har brukt i musikkvideoen til «Born this way» som er tatovert fra topp til tå, inkludert at han har tatovert seg som en hodeskalle i ansiktet. Lady Gaga sier dette om Rico: «He was born that way. Although he wasn't born with tattoos, it was his ultimate destiny to become the man he is today.»¹⁸ Hun snakker her om en skjebne. I postmodernismen kan en snakke om en skjebne i forhold til mennesker som skifter kjønn. En mann som føler seg som en kvinne, er da en kvinne, hvis han ønsker å skifte kjønn. Det som er viktig er hva en føler og det å handle etter følelsene. Det en bestemmer er sant om seg selv, det blir sant.

3.3.3. Verdiopfatning

Jeg har allerede trukket frem mye av det som synes å være Lady Gagas verdiopfatninger. Introen til musikkvideoen til «Born this way» som jeg allerede har nevnt oppsummerer noe av det som synes å være de viktigste verdiene hennes. Hun mener at mennesker burde ha «no prejudice, no judgement, but boundless freedom». Hun vil ikke at folk skal ha fordommer mot hverandre, derfor kjemper hun for de homofile, de transkjønnede og andre som opplever fordommer knyttet til seg. Når hun snakker om en rase som «bears no judgement» så kan det både bety at hun mener at folk ikke skal dømme hverandre, men det kan også bety at hun ser for seg en verden som aldri skal dømmes, i motsetning til den kristne tro som sier at Gud en dag skal dømme verden. Hvis en ser for seg en verden og en evighet uten noen dom, betyr det at en tror en kan gjøre hva en vil uten at det får konsekvenser. En svært viktig verdi for henne er den grenseløse friheten hun mener mennesker har og som hun omfavner.

Da Lady Gaga tjener rundt \$62 millioner i året og i intervjuet i Harper's bazaar ble hun spurt om hva hun bruker pengene sine til. Hun svarer at de blir brukt til showene hennes og vennene hennes. Et glamorøst liv betyr ingen ting for henne sier hun. "What means something to me is my music. I don't want to make money; I want to make a difference"¹⁹ sier hun. Lady Gaga er opptatt av rettferdighet, både for grupper hun mener blir urettferdig behandlet, men også i forhold til folk som lider, f.eks. fattige. Hun har nylig annonsert at hun skal samarbeide med «Robin Hood Foundation» som er New Yorks største fattigdomsbekjempende organisasjon hvor hun skal donere \$1 mill. til organisasjoner som arbeider for unge hjemløse i New York.²⁰ Det å være engasjert og det medmenneskelige har sin plass i postmodernismen men materialismen er også viktig her. Lady Gaga har også litt av begge sider, men det er et positivt trekk av hun viser at penger ikke betyr så mye for henne. Selv om hun bruker enormt mye penger på seg selv så lever hun ikke for luksusen, men hun lever for friheten.

---

¹⁸«Lady Gaga – the interview» (13.04.11) <http://www.harpersbazaar.com/magazine/feature-articles/lady-gaga-interview>

¹⁹«Lady Gaga – the interview» (13.04.11) <http://www.harpersbazaar.com/magazine/feature-articles/lady-gaga-interview>, side 2

²⁰«Lady Gaga to donate \$1 million to charity (27.04.11) <http://gagadaily.com/2011/04/lady-gaga-to-donate-1-million/>

4. AVSLUTNING

4.1 Konklusjon

Lady Gagas budskap kan summeres opp i at hun brenner for frihet for folk til å være den de ønsker å være. Hun mener at alle har rett til å kle seg slik de vil og leve ut sin seksualitet slik de vil. Når jeg har sett på hennes livssyn ut fra virkelighetsoppfatning, menneskesyn og verdioppfatning ser jeg at det postmoderne er svært tydelig hos artisten. I Cooks artikkel om postmodernismen fra 1999 trekker han frem Madonna som «postmodernitetens ikon» (Cook 1999:23). Nå 12 år senere kan vi med rette kaller Lady Gaga det nye «postmodernitetens ikon». Hun overgår Madonna på alle punkt.

4.2 Hva så?

Det å gå litt i dybden på Lady Gaga tror jeg er viktig fordi hun har så stor innflytelse. Hun har gjort mye som kan virke provoserende på kristne, men som kristne tror jeg det kan være viktig å av og til gå i dybden på det som provoserer oss og se på hva som ligger bak. Margunn S. Dahle trekker frem at vi som kristne ofte stopper på verdi-planet, vi reagerer på voldscener, sexscener, banning osv, men spør oss sjelden hvilket livssynsperspektiv dette kommer fra. Hun trekker også frem at bare hvis vi forstår hva som ligger bak slike verdier, kan vi forstå samfunnet vårt (Dahle 2004:267). Det er viktig å forstå samfunnet vi lever i, og hvis vi klarer å forstå en så kontroversiell artist som Lady Gaga, er vi langt på vei!

I Lady Gagas budskap kan vi både finne ting vi kan være enig i, og ting vi ikke er enige i. Ut fra et kristent livssyn kan vi f.eks. være enig i at det det er viktig og bra at folk opplever seg som fri og at folk kan være seg selv. Men spørsmålet er om Lady Gaga forstår hva det egentlig vil si å være helt fri. Er det å ikke ha noen begrensninger og regler å være fri? Mange opplever det å ha for mange valgmuligheter som noe negativt og frihet fra forpliktelser kan få negative konsekvenser for andre.

Betydningen av image, kroppsfikseringen, selvrealisering og temaer som frihet, fordømmelse og hvordan vi skal forholde oss til mennesker med ulik seksuell legning er alle temaer som er svært aktuelle og som en kan bruke Lady Gaga som eksempel på i arbeid med ungdom.

Litteratur:

- Aadnanes, P.M. (2002) *Livssyn*, 3.utg. Universitetsforlaget
- Dahle, M.S. (2004) *I verda- men ka slags verd?* I Fast Grunn, nr.5
- Engedal, L.G (1996) *Den andres ansikt. Refleksjoner om sammenheng mellom kristen tro og personlig identitet.* I Prismet nr.3
- Cook, D. (1999) *Tro på avveier.* Lunde forlag
- Sire, J.W. (2004) *The Universe Next Door- a basic worldview catalog.* 4.utg. IVP Academic
- Smash Hits: Lady Gaga (2010) Bauer Consumer Media Ltd

Musikkvideo: Lady Gaga – Born this way: <http://www.youtube.com/watch?v=wV1FrqwZyKw>

Vedlegg: Sangtekst til «Born this way»

Born this way

Songwriters: GERMANOTTA, STEFANI / LAURSEN, JEPPE / GARIBAY, FERNANDO / BLAIR, PAUL

Intro:

It doesn't matter if you love him, or capital H-I-M
Just put your paws up
'Cause you were born this way, baby

Verse:

My mama told me when I was young
We are all born superstars
She rolled my hair and put my lipstick on
In the glass of her boudoir
"There's nothin wrong with lovin who you are"
She said, "'cause he made you perfect, babe"
"So hold your head up girl and you'll go far,
Listen to me when I say"

Chorus:

I'm beautiful in my way
'Cause God makes no mistakes
I'm on the right track baby
I was born this way
Don't hide yourself in regret
Just love yourself and you're set
I'm on the right track baby
I was born this way

Post-chorus:

Ooo there ain't no other way
Baby I was born this way
Baby I was born this way
Ooo there ain't no other way
Baby, I was born this way
I'm on the right track baby
I was born this way

Don't be a drag - just be a queen
Don't be a drag - just be a queen
Don't be a drag - just be a queen
Don't be!

Verse:

Give yourself prudence
And love your friends
Subway kid, rejoice your truth
In the religion of the insecure
I must be myself, respect my youth
A different lover is not a sin
Believe capital H-I-M (hey hey hey)
I love my life I love this record and
Mi amore vole fe yah (love needs faith)

Repeat chorus + post-chorus

Bridge:

Don't be a drag, just be a queen
Whether you're broke or evergreen
You're black, white, beige, chola descent
You're lebanese, you're orient
Whether life's disabilities
Left you outcast, bullied, or teased
Rejoice and love yourself today

'Cause baby you were born this way
No matter gay, straight, or bi,
Lesbian, transgendered life
I'm on the right track baby
I was born to survive
No matter black, white or beige
Chola or orient made
I'm on the right track baby
I was born to be brave

Repeat chorus + post-chorus

Outro/refrain:

I was born this way hey!
I was born this way hey!
I'm on the right track baby
I was born this way hey!

I was born this way hey!
I was born this way hey!
I'm on the right track baby
I was born this way hey!

http://www.lyricsmode.com/lyrics/l/lady_gaga/born_this_way.html